

Aniol Resclosa

Un tram del Camí de Ronda que arriba a s'Agaró.

100 ANYS DE LA CIUTAT JARDÍ DE LA COSTA BRAVA

El primer xalet de la urbanització, obra de Rafael Masó per encàrrec de Josep Ensesa, es va estrenar el 24 de juliol del 1924. Una exposició al Palau Robert recorre la seva evolució.

S'Agaró es reivindica com a bressol cultural, arquitectònic i turístic

CRISTINA BUESA
Barcelona

«Ens vam preguntar: ¿Què feia l'avi? I vam respondre: concerts, revistes, llibres, regates, festes... i això és el que hem planejat durant tots aquests mesos», respon orgullosa Virginia Ensesa, presidenta de l'associació S'Agaró 100, que organitza el centenari de la urbanització de la Costa Brava. En total són 15 nets, descendents de les dues filles (Anna i Carmen) i el fill de Josep Ensesa i Gubert (també Josep), empresari gironí que va aixecar la Senya Blanca, el primer xalet de la ciutat jardí noucentista, inaugurat el 24 de juliol de 1924.

La casa, obra de l'arquitecte Rafael Masó, continua avui, altiva, amb vista a cala Pedrosa i al bullició camí de ronda que la serpenteja. «Va ser un visionari perquè va decidir dibuixar un recorregut de tres quilòmetres accessible, a zona maritimoterrestre i, sobretot, unes enormes escalinates que

permetessin que tothom arribés al mar», descriu un altre dels seus nets, Lluís Sibils i Ensesa. Però aquesta construcció va ser només l'embrió d'una urbanització que, amb l'Hostal de La Gavina com a imatge més icònica, ha protagonitzat pel·lícules de Hollywood, congressos econòmics, cites polítiques de pes, recitals musicals i competicions esportives.

Norma genuïna i exclusiva

El 1916, el pare de Josep Ensesa havia comprat els primers terrenys per 11.700 pessetes en una zona gairebé verge. A poc a poc va anar adquirint noves finques i, explica Lluís Sibils, un dels seus «mèrits» va ser aconseguir que una norma urbanística «genuïna i exclusiva de s'Agaró i que encara es manté» dictés com havien de ser les cases de la urbanització, que pertanyen al municipi de Castell-Platja d'Aro (Baix Empordà).

L'alçària, les dimensions de les construccions, els jardins, fins i tot els materials, estaven planificats.

Casetes de bany a la platja i mirador-glorieta amb vista a la costa.

«Podria haver fet sis carrers de files d'apartaments i fer-se ric, però ell deia que la cobdícia d'uns quants no podia espatllar el que era de tots», recorda el net. Ensesa, inquiet i avançat a la seva època, segons els seus successors, també va organitzar un congrés sobre turisme a la Costa Brava el 1935. Uns anys abans havia comprat les casetes de bany de la platja de Sant Pol. L'actual Hotel s'Agaró, en aquest enclavament, va ser també refugi d'infants que procedien d'Andalusia durant la Guerra Civil o va acollir una escola, explica Jordi Falgàs, un dels dos comissaris de l'exposició oberta fa un parell de setmanes al Palau Robert de Barcelona.

Molt pes en la història

En la mostra s'han reproduït amb cura els arcs blancs tan característics de la urbanització, a més del so del mar i les gavines. «Tenim moltíssima documentació, plans, cartells, llibres, fotos, pel·lícules... S'Agaró ha tingut un pes molt rellevant en la història del país i volíem que l'efemèride del centenari ens servís per parlar de tots els temes», descriu Falgàs, que s'ha ocupat principalment de la part arquitectònica i vinculada a Rafael Masó, mentre que Sebastià Roig ho ha fet del cine, la música i la moda. Ava Gardner, Orson Welles, Liz Taylor... la llista d'estrelles que hi van passar és llarga i també la d'escriptors com Josep Pla i Josep Carner.

Totes les anècdotes, imatges i objectes, que gelosament han guardat la família Ensesa i els seus descendents durant dècades, revelen el protagonisme històric d'aquest enclavament. A la presidenta de S'Agaró 100, satisfeta pel suport social i institucional rebut, li agrada especialment l'escultura a mida real del seu avi, al costat del fotografiat Mirador en forma de temple del camí de ronda. Es va estrenar a finals de maig i a la figura de bronze es llegeix la seva determinació a l'hora d'afrontar la vida, pensa Virginia Ensesa.

Recital de Josep Carreras

L'exposició es traslladarà a la Casa de Cultura de Girona al desembre i els actes de celebració continuaran durant els pròxims mesos. Aquest estiu hi ha diverses cites, com el recital del tenor Josep Carreras el dia 20 a l'església de la Mare de Déu de l'Esperança, que Josep Ensesa va fer construir el 1940 a un altre dels arquitectes de la urbanització, Francesc Folguera, per complir una promesa quan estava en l'exili.

Una regata, un torneig de tennis, un llibre commemoratiu, els plafons informatius del camí de ronda, una festa el dia dels 100 anys... S'Agaró es reivindica en homenatge al seu creador. ■